

**BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ**

**2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI GÜZ DÖNEMİ
TOS229 HASTA VE ÇALIŞAN GÜVENLİĞİ DERSİ EĞİTİM
PROGRAMI KİTAPÇIĞI**

Öğr. Gör. Cumhur BABAOĞLU

İÇİNDEKİLER

1. Hasta ve Çalışan Güvenliğı Dersi

- 1.1. Dersin Tanımı ve Amacı**
- 1.2. Eğitim Modeli**
- 1.3. Dersin Genel Hedefleri**
- 1.4. Dersin Öğrenme Çıktıları**
- 1.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri**
- 1.6. Dersin Değerlendirmesi**

2. Haftalık Ders İçeriğı

- 2.1. Hasta ve Çalışan Güvenliğı Dersi Haftalık Ders İçeriğı**
- 2.2. Hasta ve Çalışan Güvenliğı Dersi Haftalık Ders Planı**

3. Hasta ve Çalışan Güvenliğı Dersi Kaynak Listesi

1. Hasta ve Çalışan Güvenliği Dersi

1.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Tanım:

Hasta ve Çalışan Güvenliği dersi; sağlık kurum ve kuruluşlarında hasta ve çalışan güvenliğini tehdit eden risklerin tanımlanması, bu risklerin azaltılması ve önlenmesine yönelik uygulamaların ele alınmasını amaçlar. Derste hasta güvenliği kültürünün geliştirilmesi, hukuki ve etik boyutlar, güvenli ilaç kullanımı, güvenli cerrahi, enfeksiyon kontrol önlemleri, el hijyeni, renkli kod uygulamaları, atık yönetimi, hasta kimlik doğrulama, güvenli iletişim, çalışan güvenliği standartları gibi konular kuramsal ve uygulamalı boyutlarıyla işlenir.

Bu dersin amacı, öğrencilerin hasta ve çalışan güvenliği kavramlarını tanımlarını; hasta güvenliği kültürünün önemini kavramalarını; sağlık bakım ortamlarında riskleri değerlendirme, güvenliği sağlamaya yönelik önlemleri uygulama ve bu süreçte hem hukuki hem de etik sorumlulukları gözetme bilgi ve becerilerini kazanmalarını sağlamaktır

1.2. Eğitim Modeli

Hasta ve Çalışan Güvenliği dersinde, klasik eğitim modeli uygulanmaktadır. Uygulanan bu modelde öğrencilerin mesleki bilgi beceri ve tutumlarının geliştirilmesi amaçlanmakta olup teorik dersler ile birlikte laboratuvar ve uygulama alanlarında beceri eğitimi verilmektedir. Bu süreç, Bloom'un Taxonomisinden yararlanılarak öğrencilerin, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor düzeyde öğrenmelerini destekleyecek şekilde yürütülmektedir.

1.3. Dersin Genel Hedefleri

- Hasta ve çalışan güvenliğinin temel kavramlarını öğrenmek.
- Sağlık hizmetlerinde hasta ve çalışan güvenliğini tehdit eden riskleri belirlemek.
- Güvenli bakım sunumunda yasal ve etik sorumlulukları kavramak.
- Hasta güvenliği kültürünü benimseyerek sağlık ortamlarında uygulayabilmek.
- Güvenli çalışma ortamları ve güvenlik standartlarını tanımlayarak hem hasta hem de çalışan güvenliğini korumak.

1.4. Dersin Öğrenme Çıktıları

Hasta ve Çalışan Güvenliği dersi, hemşirelik lisans eğitiminde mesleki seçmeli derslerinden biridir.

- Hasta güvenliğini tanımlar. *Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı*
- Çalışan güvenliğini tanımlar. *Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı*
- Hasta ve çalışan güvenliğini etkileyen faktörleri açıklar.

Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı

- Hasta ve çalışan güvenliğini artırmaya yönelik önlemleri sıralar. *Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı*

- Hasta ve çalışan güvenliği ile ilgili yasal ve etik sorumlulukları tartışır.

Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı

- Hasta güvenliği kültürünün sağlık hizmetlerindeki önemini açıklar.

Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı

- Hasta ve çalışan güvenliği konusunda multidisipliner ekip çalışmasının önemini değerlendirir.

- Multidisipliner ekip çalışmasına katılır

Ölçme Araçları: Ara Sınav, Kısa Sınav, Final Sınavı

1.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Derslerde öğrenme sürecini desteklemek amacıyla farklı öğretim yöntem ve teknikleri bir arada kullanılmaktadır. Anlatım yöntemi: Temel kavramların sistematik aktarımı için.

Soru-cevap yöntemi: Öğrencilerin aktif katılımı ve kavrayış düzeyinin ölçülmesi için.

Vaka analizi: Hasta ve çalışan güvenliği ile ilgili senaryolar üzerinde çözüm geliştirme.

Örneklendirme: Klinik uygulamalardan örnekler ile teorinin desteklenmesi.

Görsel materyal kullanımı: Şema, tablo, video, yönerge ve protokoller ile öğrenmenin pekiştirilmesi.

Tartışma: Öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin gelişmesi için.

Ayrıca, vaka analizi ve vaka örnekleri yöntemiyle öğrenciler gerçek yaşamdan alınan evde bakım senaryoları üzerinde çalışmaktadır. Bu yöntem, hem kuramsal bilginin pratikte uygulanmasını kolaylaştırmakta hem de öğrencilerin eleştirel düşünme, karar verme ve hemşirelik bakımını planlama becerilerini geliştirmektedir.

Son olarak, video kullanımı da derslerde öğrenmeyi destekleyen araçlardan biridir. Özellikle evde bakım uygulamaları, hasta ve aile eğitimi, cihaz kullanımı veya rehabilitasyon süreçleri gibi konularda video materyalleri öğrencilerin gözlem yapmasını, doğru uygulamaları öğrenmesini ve p

ekiştirmesini sağlamaktadır.

1.6. Dersin Değerlendirmesi

Dersin değerlendirilmesinde akademik takvimde belirtilen tarihlere uygun olarak Ara Sınav (%30), Kısa Sınav (%20) ve Final Sınavı (%50) uygulanmaktadır. Öğrencilerin başarı durumları yalnızca bu sınavlardan aldıkları puanlar üzerinden değerlendirilmektedir.

2. Haftalık Ders İçeriği

2.1. Hasta ve alışan Güvenliği Dersi Haftalık Ders İçeriği

Dersin Haftası	İçerik
1	Derse Giriş, Tanışma
2	Hasta Güvenliğinde Temel Kavramlar ve Kapsam
3	Hasta ve alışan Güvenliğine Hukuki Bakış ve Sorumluluklar
4	Hasta Güvenliği Standartları ve İzleme Yöntemleri
	alışan Güvenliği Standartları ve İzleme Yöntemleri
	Güvenli Transfüzyon Uygulamaları
5	Hastaların Kısıtlanmasında Güvenlik
6	Ara Sınav Haftası
7	Hasta Kimliğinin Doğrulanması ve Renkli Kodlar
8	Enfeksiyon Kontrolü ve İzolasyon nlemleri
9	İlaç Güvenliği
10	Düşmelerin nlenmesi
11	Kısa Sınav
12	Hastane Hijyen Planı ve Atık Yönetimi
13	Etkili İletişim, Doğru Hasta Teslimi ve Genel Değerlendirme
14	Teknoloji ve Hasta Güvenliği
15	Final

2.2. Hasta ve Çalışan Güvenliği Dersi Haftalık Ders Planı

Hafta	Konu Başlığı	İçerik Özeti	Yöntem
1	Derse Giriş, Tanışma	Dersin amacı, kapsamı ve işleyişi hakkında bilgi verilir. Hasta ve çalışan güvenliği kavramının önemi vurgulanır, öğrencilerle tanışma yapılır.	Anlatım
2	Hasta Güvenliğinde Temel Kavramlar ve Kapsam	Hasta güvenliğinin tanımı, tarihsel gelişimi, sağlık hizmetlerindeki yeri ve önemi ele alınır. Hasta güvenliği kültürü kavramı açıklanır.	Sunum ve tartışma
3	Hasta ve Çalışan Güvenliğine Hukuki Bakış ve Sorumluluklar	Hasta ve çalışan güvenliğiyle ilgili ulusal ve uluslararası yasal düzenlemeler, hemşirenin hukuki sorumlulukları ve etik boyutlar işlenir.	Sunum, tartışma ve vaka çalışması
4	Hasta Güvenliği Standartları ve İzleme Yöntemleri	Hasta güvenliği için belirlenen standartlar, göstergeler ve izleme yöntemleri tanıtılır. Kalite yönetiminde güvenlik göstergelerinin önemi tartışılır.	Sunum, tartışma
5	Çalışan Güvenliği Standartları ve İzleme Yöntemleri	Çalışan güvenliği ile ilgili riskler, iş sağlığı ve güvenliği standartları, güvenli çalışma ortamlarının oluşturulması ve ölçme-değerlendirme yöntemleri ele alınır.	Sunum ve tartışma
6	Güvenli Transfüzyon Uygulamaları	Kan ve kan ürünlerinin güvenli kullanımı, transfüzyon öncesi, sonrası ve sonrası süreçler, olası komplikasyonlar ve önlemler işlenir.	Sunum ve tartışma
7	Hastaların Kısıtlanmasında Güvenlik	Hastaların fiziksel ve kimyasal kısıtlanmasında güvenlik ilkeleri, etik yaklaşımlar, yasal çerçeve ve hemşirenin sorumlulukları tartışılır.	Sunum, tartışma ve vaka çalışması
8	Ara Sınav Haftası		Sınav
9	Hasta Kimliğinin Doğrulaması ve Renkli Kodlar	Hasta kimliğini doğrulamanın önemi, kimlik doğrulama yöntemleri, renkli kod sistemleri (mavi, kırmızı, pembe, beyaz vb.) ve uygulama süreçleri anlatılır.	Sunum, tartışma ve vaka çalışması
10	Enfeksiyon Kontrolü ve İzolasyon Önlemleri	Hastane enfeksiyonları, bulaş yolları, el hijyeni, izolasyon türleri ve önleyici uygulamalar ele alınır.	Sunum, tartışma ve vaka çalışması

Hafta	Konu Başlığı	İçerik Özeti	Yöntem
11	İlaç Güvenliği	İlaç uygulamalarında güvenlik ilkeleri, doğru ilaç-doğru hasta prensibi, ilaç hatalarının önlenmesi ve hemşirenin sorumlulukları açıklanır.	Sunum, tartışma ve vaka çalışması
12	Düşmelerin Önlenmesi	Hastane ortamında düşme riskini artıran faktörler, risk değerlendirme araçları, koruyucu önlemler ve hasta güvenliğine etkileri işlenir.	Sunum ve tartışma
13	Teknoloji ve Hasta Güvenliği	Teknoloji ve Hasta Güvenliği ilişkisini açıklar	Sunum ve tartışma
14	Hastane Hijyen Planı ve Atık Yönetimi	Hastane hijyeninin önemi, temizlik standartları, tıbbi atık türleri, atık yönetim süreci ve güvenli bertaraf yöntemleri incelenir.	Tartışma

3. Hasta ve Çalışan Güvenliği Dersi Kaynak Listesi

1. Bulun, M. (2009). Hasta Güvenliği: İyi Uygulamalar. Sage Yayıncılık, İstanbul.
2. Hughes, R. G. (Ed.). (2008). Patient Safety and Quality: An Evidence-Based Handbook for Nurses. Agency for Healthcare Research and Quality, Rockville.
3. Marquis, B. L., & Huston, C. J. (2017). Leadership Roles and Management Functions in Nursing: Theory and Application. Wolters Kluwer, Philadelphia.
4. Barach, P., Small, S. D., & Shaw, R. (2011). Patient Safety: A Case-Based Comprehensive Guide. Springer, London.

5. Gündüz, Ş., & Ünsar, S. (2016). Hasta Güvenliği ve Hemşirelik Uygulamaları. İstanbul Tıp Kitabevleri, İstanbul.
6. Reason, J. (2000). Human Error. Cambridge University Press, Cambridge.
7. Öztürk, H., & Bahçecik, N. (2019). Sağlık Çalışanlarında İş Sağlığı ve Güvenliği. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
8. World Health Organization. (2009). Patient Safety Curriculum Guide: Multi-professional Edition. WHO Press, Geneva.
9. Sağlık Bakanlığı (2011). Hasta ve Çalışan Güvenliği Uygulamaları Rehberi. Sağlık Bakanlığı Yayınları, Ankara.
10. Eren, S. H., & Akpınar, E. (2014). Sağlık Hizmetlerinde Risk Yönetimi. Detay Yayıncılık, Ankara.
11. Karataş, M., & Yıldız, E. (2018). Hemşirelikte Etik ve Hukuk. Akademisyen Kitabevi, Ankara.
12. Babaoğlu, C. (2023). İş Sağlığı Ve Güvenliği Hizmetlerinde Halk Sağlığı Hemşireliği Yaklaşımları , Ankara 133-150